

Bir Şey Olmak...

Size de aynı soruyu defalarca sormuşlardır: Büyüyünce ne olacaksın? İlkokul yaşlarındayken bana bu soruyu sorduklarında sıkıldım. Henüz ne olacağıma karar veremediğim için, nasıl anlatacağımı bilemezdim. Sınıfın çoğunluğu "doktor" ya da "mühendis" dediği için, bunlardan birini söylemezdim. Daha azının verdiği "pilot" yanıtıyla geçiştirirdim bu soruyu.

Sonraları kimseye söyleyemesem de, belki baba mesleği olduğu için, "öğretmen" olmak istedim.

Ancak, dördüncü sınıfta okuma olanağı bulduğum bazı kitap ve ansiklopediler beni o kadar etkiledi ki, o dönemde kararımı verdim.

Ben "bilim adamı" olacaktım. Ancak, bilim adamı nasıl olunur, onu da bilmiyordum. Sonraki zamanlarda amele, elektronik mühendisi, bilgisayar mühendisi, marangoz, astronom, tiyatrocu, dalgıç, dağcı, fizikçi, mağaracı, mucit, matematikçi, ressam gibi birçok şey olmak istedim.

Bu saydıklarımın bir kısmını şu anda meslek olarak yapıyorum. En azından bazılarına ait diplomalarım

Einstein'ın Kemanı

"Mutluyum; çünkü hiç kimseden bir şey beklemiyorum. Para benim için önemli değil. Madalyalar, ünvanlar, ödüller bana bir şey ifade etmiyor. Övgü de beklemiyorum. Bana, isimden başka mutluluk veren tek şey, kemanım, yelkenlim ve iş arkadaşlarımla beğenisi." Einstein, kendi mutluluğuna ilişkin böyle düşünüyordu. Anlaşılan öncelikle çevresinin onayı için çalışmıyordu; kendisi için çalışıyordu. Kendini, dostlarını ve küçük zevklerini daha önde tutuyordu. Gerçekten de Einstein'ın keman çalarken çok mutlu olduğu, dinlendiği söyleniyor. Fizik konferanslarına katılan bazı kişilerin, onu bir bilim adamından çok, gezgin bir müzisyene benzettikleri de söylenenler arasında. Keman, çalması en zor müzik aletlerinden biridir. İçinde büyük bir evren olan küçücük bir kutucuğa benzer. Bu kutuyu cetvelle ölçmeye kalksak, santimetrelerden ve milimetrelerden söz ederiz.

var. Bir kısmını da uğraş olarak yapıyorum. Yeni tanıştığım birisi bana mesleğimi sorduğunda, "Elektronik ve bilgisayar mühendisi, matematikçi, mağaracı ve amatör astronomum. Öğretmenlik yapıyorum." demek bana gizli bir zevk veriyor. Çoğumuzun yalnızca bir şey olduğu bir toplumda birden çok şey olmak beni mutlu ediyor. Meslek olarak yaptığım bu şeylerin hepsinde en iyi olmak gibi bir iddiam yok. Tek amacım, çocukken edinmeyi düşlediğim bu meslekleri elimden geldiğince öğrenmeye çalışmak. Sanırım benim en çok sevdiğim meslek "yeni bir şeyler öğrenmek".

Yaşamı boyunca yalnızca bir konuyla ilgilenip o konuda çok başarılı olan ve tanınan birçok insan var çevremizde. Ancak, dikkat ederseniz, birbiriyle çok ilgisi olmayan birden fazla mesleğe sahip ve bunların her birinde başarıya ulaşmış insanlar da çok. Örneğin, Leonardo da Vinci mucit, bilim adamı, mühendis, mimar, ressam, heykeltıraş, müzisyen, matematikçi, anatomist, astronom, jeolog, biyolog ve filozof olarak tanınır. Thomas Alva Edison'un patentli buluşları da telgraf, fonograf, elektrik ampulleri ve fotoğraf gibi çok farklı konularda. Bana göre, bu insanların başarılarının ardındaki nedenlerden biri, birden çok konuda bilgi sahibi olmaları. Değişik konularla ilgilenirken kazanılan farklı bakış açıları, çok zor görünen bir problemin çözümünde oldukça işe yarayan ipuçları verebiliyor. Örneğin, bir matematik dersini anlatırken, üzerinde çalıştığımız denklemin

aslında bir mağaradaki sarkıtların fraktal boyutunu verdiğini, eğer mağaralardaki sarkıtları incelemeseydim nasıl söyledim bilmiyorum. Ya da mühendislik bilgimi kullanmadan, tahtada ispatlanan onca zorlu teoremi gerçek yaşamda örneklemeyi nasıl becerirdim. Anlıyorum ki, öteki mesleklerimde edindiğim deneyimler, yaptığım iş olan öğretmenlikte çok işe yarıyor.

Bu nedenle, oğlumun her ay farklı bir şey olma isteğiyle bana gelmesi çok hoşuma gidiyor. Önce bilgisayar mühendisi olmak istedi (baba mesleği ya!). Sonra, benim bir devlet memuru olarak çok fazla para kazanmadığımı görüp vazgeçti ve ekonomist olmaya karar verdi. Bir ara film yönetmeni olmak istedi (her ne kadar korku filmlerinin onu biraz zorlayacağını kabul etse de). Şu anda olmak istediği şeylerin ne olduğunu ben de bilmiyorum. Derslerinden gördüğüm kadarıyla fizik, biyoloji ve matematiğe oldukça yatkın. Basketbolcu olmak da istiyor. Gelişme süreci içinde daha birçok konuya ilgi duyacağını da biliyorum. Bence en önemli olan, ne ya da neler olduğu değil, yaptığı işi ya da işleri severek, isteyerek yapması. Başarının en önemli koşulu bu.

Bir şey olmanız gerekmez, isterseniz birden çok şey de olabilirsiniz!

..... Selçuk Canbek

Ancak iş çalmaya gelince, keman sanki metrelerce uzunlukta. Çalmayı öğrendikçe bu metreler azalır. Böyle bir müzik aletini çalmayı öğrenmek için uğraşan bir insan değişik bir deneyim süreci içinde bulur kendini. Kim bilir, belki de Einstein bir keman sanatçısının düşünme biçimine sahip olduğu için geliştirmişti görelilik kuramını.

..... Zuhal Özer